

NEW

לקוטי שיחות

כי תבא KI SAVO

VOLUME 2, P. 390-398

LIKKUTEI SICHOS

INSIGHTS INTO THE WEEKLY PARSHA

BY THE LUBAVITCHER REBBE

Dedicated to

**Emmanuel (Mendel)
Karp**

1905 - 1989

son of Bernard (Berl) and Rose (Rezele)

Manny Karp was born in the United States, in 1905. His first language was Yiddish. Losing his mother to the Spanish Flu shaped his resilience and commitment to helping others, ultimately leading to a career as a guidance counselor in Philadelphia public schools. He also served many years as the director of Camp Akiba in the Poconos.

Karp's legacy is characterized by his optimism and unwavering dedication to learning and mentorship. Emmanuel Karp died in 1989.

KI SAVO I | כי תבא א

Adapted from a letter composed on Elul 6, 5715 (1956)

Introduction

Think for a second: A farmer works the entire year, producing his crops. However, when those crops finally grow, what does he do with the first fruits of his labor? Rather than enjoying them himself, he brings them to the *Beis HaMikdash* as an offering for G-d.

What motivates such a course of action? The realization that it is not “my strength and the power of my hand have made me this wealth,”¹ but rather the fruits he is offering are what “You, G-d, have given me.”² He recognizes that it is G-d’s world, controlled by Him.

What happens next reveals an even deeper truth. Those fruits are not offered and consumed by fire on the Altar, but rather eaten by man. In other words, after we recognize that the world is G-d’s, He gives it back to us to use as we see fit.

How much gratitude does this Divine generosity call for!

That is the reason why, while bringing the first fruits in previous times, a Jew would offer a declaration of thanks to G-d for His munificence and blessing. In response to that declaration, a Heavenly voice would resound, blessing him that he should again be able to bring his first fruits to the *Beis HaMikdash* with joy.³

Parshas Ki Savo is always read shortly before Rosh HaShanah. We can infer that by recognizing that G-d is the source of the blessings that we enjoyed in the previous year, we will be granted the potential to enjoy similar – indeed even greater – blessings in the year to come.

1. *Devarim* 8:17.

2. Ibid. 26:10, recited as part of declaration of thanks made by a person bringing *bikkurim*.

3. *Midrash Tanchuma*, the beginning of *Parshas Ki Savo*; *Rashi*, *Devarim* 26:16.

When Every Person Becomes a Kohen

Two Lessons from the First Fruits

1. This week's Torah reading describes the *mitzvah* of *bikkurim*, "the first fruits," which were to be brought from the finest produce that *Eretz Yisrael*, our holy land,¹ yielded in the era when it was a land flowing with milk and honey. The *bikkurim* were selected from among the first fruits² of the harvest and were separated before the owner took anything for himself. He would bring these fruits to the *Beis HaMikdash* to thank G-d for the blessing that He invested in the earth's produce. There was a unique dimension to the *bikkurim*: Unlike other sacrifices that were burned on the altar, this produce was given to the *kohen*.

This teaches us two divergent lessons:

a) The grain and fruits of the earth grew only after the owner plowed, sowed, and performed all the other labors connected with cultivating this produce. Even so, despite all his efforts, he would not take the first and finest produce for himself. Instead, he made it holy by giving it to the *kohen*.

Certainly, it is only natural that, at times, an objection would be aroused within the owner's heart: After all the effort and energy that he had invested in cultivating this produce, he was required to give a portion away. And even if he had to give a portion of it for

א. די היינטיקע סדרה דערציילט וועגן דער מצוה פון ברענגען בכורים, וועלכע דארף זיין פון די בעסטע פרוקט וואס עס האט ארויסגעגעבן ארצנו הקדושה, תבנה ותכונן במהרה במינו על ידי משיח צדקנו, ווען זי איז געווען אן ארץ זבת חלב ודבש, און פון די ערשט-צייטיקע פירות, איידער מען האט פאר זיך עפעס גענומען פון זיי, און מען האט דאס געבראכט אין בית המקדש, צו באדאנקען השם יתברך פאר דער ברכה וואס ער ברוך הוא האט אריינגעגעבן אין די פירות פון דער ערד. די בכורים זיינען גיט געווען ווי אנדערע קרבנות, צו פארברענען אויפן מזבח, נאר אוועקגעגעבן זיי דעם כהן.

פון דעם לערנען מיר ארויס, אין די ביידע קצוות: אז די תבואה ופירות הארץ, וועלכע וואקסן אויס נאך דעם ווי מען האט געאקערט און געזייט און געטאן די אנדערע מלאכות וועלכע זיינען פארבונדן מיט דאס וואקסן פון פירות הארץ, האט מען די ערשטע בעסטע פון זיי, גיט גענומען פאר זיך, נאר געמאכט פון דעם - קדושה, מיט דעם אוועקגעבן עס צום כהן. וואס געוויס צייטנווייז דערוועקט זיך א טענה, אז נאך דער גאנצער הארעוואנגע און מי וואס מען האט אריינגעלייגט אין דעם, איז אויב אפילו מען דארף אוועקגעבן א

1. In the original, the Rebbe adds the prayer traditionally mentioned when referring to *Eretz Yisrael*, "May it be rebuilt and established speedily in our days through our righteous *Mashiach*."

2. I.e., the first fruits that ripened, not the first fruits harvested. As *Rambam* (*Hilchos Bikkurim* 2:19) writes, "A person descends to his field, sees a fig tree, a cluster of grapes, and/or a pomegranate tree

that has budded, and ties them with a reed. He [then] should say: "These are the first fruits."

holy purposes, why did it have to come specifically from the finest and most beautiful?

However, deeper reflection leads to the understanding that such a complaint can only arise when a person lacks the faith that the earth's produce is what "You have given me, G-d,"³ but, instead, thinks that "my strength and the power of my hand have made me this success."⁴ After contemplating the situation, he sees that such thoughts are the very opposite of the simple faith that every Jew, without exception, possesses. All that is necessary is to bring this faith to the surface so that it will also affect his everyday life.

b) The second lesson we learn from this *mitzvah* comes from the fact that the fruits were not burned on the altar in the *Beis HaMikdash*. Instead, they were given to a *kohen*, who was to use them by eating them or the like, as is the law regarding *bikkurim*. This teaches that even the taste and pleasure derived from physical entities can be used for a holy purpose. When a person sanctifies and prepares himself properly, dedicating himself to G-d with a full heart, he becomes a *kohen* in a figurative sense.⁵ Accordingly, he can use material entities for holiness by engaging in a spiritual parallel to bringing them into the *Beis HaMikdash*. He can serve G-d by eating the fruits, just as he serves G-d with other sacrifices – a burnt offering and the like – which were consumed by fire in the *Beis HaMikdash*.

This is one of the fundamental principles of the teachings of *Chassidus*: A person can serve – and must serve – G-d not only during prayer and Torah study, but also while eating and through eating, and while conducting business

טייל פון דעם אויף הייליקע צוועקן, איז פארוואס דארף דאס זיין דוקא פון די בעסטע און שענסטע? אבער ווען מען טראכט זיך אריין אין דעם – קומט מען צו דעם פארשטאנד, אז די טענה קען זיין נאר, ווען עס פעלט די אמונה אז די פרי האדמה איז – נתת לי ה', און מען מיינט אז כחי ועצם ידי עשה לי את החיל הזה". אבער נאכן אריינטראכטן – זעט מען אז דאס איז היפך פון אמונה פשוטה, וואס די אמונה פשוטה איז פאראן ביי אלע אידן אן אויסנאם, מען דארף זי נאר ארויסברענגען אז זי זאל אויך ווירקן אין דעם טאג-טעגלעכן לעבן.

א צווייטע זאך לערנען מיר פון דער זעלבער מצוה, פון דעם וואס די פירות ווערן ניט פארברענט אויפן מזבח אין בית המקדש, נאר זיי ווערן אוועקגעגעבן צום כהן, וועלכער דארף זיי נוצן: עסן און אזוי ווייטער – ווי דער דין פון בכורים. – אז אפילו דער טעם/דיקער געשמאק אין גשמיות, אויב מען גרייט זיך צו ווי געהעריק און מען הייליקט זיך, מען ווערט א "כהן" – קען מען דאס אויסניצן אין קדושה (דורך ברענגען אין דעם בית המקדש וכו'), און דינען השם יתברך דורך עסן די פירות, אט אזוי ווי מען דינט השם יתברך מיט אנדערע קרבנות דורך פארברענגען זיי אין בית המקדש, ווי א קרבן עולה און עגלעכעס.

און דאס איז איינע פון די יסודות תורת החסידות, אז מען קען דינען און מען דארף דינען השם יתברך, ניט נאר בעת און דורך דאוונען און בעת און דורך לערנען תורה, נאר אויך בשעת עסן און מיטן עסן, בשעת דעם טאן

3. *Devarim* 26:10, recited as part of declaration of thanks made by a person bringing *bikkurim*.

4. *Ibid.* 8:17. *Sefer Mitzvos Gadol*,

negative commandment 64, considers entertaining such thoughts as one of the 365 Scriptural prohibitions.

5. See *Rambam*, the conclusion of *Hilchos Shemittah VeYoval*.

and through the business itself. However, it is self-evident that this form of serving G-d requires more and deeper preparation and, consequently, the reward for it is commensurately greater.

In this sense, the *mitzvah* of *bikkurim* exists even in the time of exile and even outside *Eretz Yisrael*, and also on an ordinary weekday. When one expresses gratitude from the depths of his heart for everything he has, recognizing that this is what “You have given me, G-d,” it becomes sanctified. The material entities undergo a transformation; they become holy, to the extent that using them can become an element of Divine service.

When the *mitzvah* of *bikkurim* was observed in its literal sense in the *Beis HaMikdash*, it would bring forth a blessing from Heaven: “As you have brought the first fruits today, [so] may you bring them again next year!”⁶ This blessing also included an assurance that the *mitzvah* would be fulfilled with satisfaction and joy, as the Torah promises,⁷ “Then, you shall rejoice with all the good that G-d, your L-rd, has granted you and your household.”

Similarly, at present, using the possessions that G-d gives in the way He demands brings G-d’s blessing, enabling us to fulfill this service in the coming year as well, but in a much greater measure – and with even more happiness and joy – since we must always ascend to loftier levels of holiness.⁸

עֶסֶק - בִּינוּעַס - און מײַט דעם עֶסֶק. עס איז נאר, זעלבסטפארשטענדלעך, אז דער אנדער פאל פון דינען השם יתברך פארדערט א טיפערע צוגרייטונג צו דעם, און דער שׂכר פון דעם איז גרעסער.

און אין דעם זין, איז די מצוה פון בכורים דא אפילו בזמן הגלות און אפילו בחוץ לארץ, און אויך אין א פשוט'ן וואכעדיקן טאג, אז ווען מען זאגט פון טיפן הארצן אויף אלץ וואס מען האט, אז דאס איז נתינת לי ה', ווערט דאס געהייליקט, ביז אז דאס ניצן דאס - קען ווערן אן עבודה, עבודת השם יתברך.

בײַ דער מצוה פון בכורים כפשוטה, ווען דאס איז געווען בבית המקדש, איז דאך דערנאך געווען די ברכה אז לשנה הבאה זאל ער נאכאמאל מקיים זיין די מצוה בשמחה, אזוי אויך היינט, דאס באנוצן און אויסניצן די נכסים - אייגנטום - וואס השם יתברך גיט, ווי השם יתברך פארלאנגט, ברענגט די ברכה פון השם יתברך, אז אויך לשנה הבאה זאל מען דאס קענען מקיים זיין און אין א פיל גרעסערער מאס, און מײַט נאך מער צופרידנקייט און שמחה, ווארום עס דארף דאך זיין - מעלין בקדשׁ.

(ע״פ מכתב ו' אלול תשט״ו)

6. *Midrash Tanchuma*, the beginning of *Parshas Ki Savo*; *Rashi*, *Devarim* 26:16.

7. *Devarim* 26:11. Note our Sages' (*Arachin* 11a, *Pesachim* 36b) interpretation of this verse. Based on *Rambam's* (*Hilchos Maaser Sheni*, ch. 11, the end of *halachah* 15)*

citation of the verse and its interpretation, the implication is that not only should a person rejoice, but he should also share his rejoicing with others. Thus, the Heavenly promise to fulfill the *mitzvah* with joy the following year implies that the person will be granted blessings

ample enough to bring happiness to others as well.

* Although the verse *Rambam* cites concerns *Maaser Sheni*, the verse itself is part of the declaration made when bringing the first fruits.

8. *Menachos* 99a.

- (א) דברים ח, יז. דער סמ"ג (מצות לא תעשה סד) רעכנט עס אין די מצות לא תעשה מן התורה.
- (ב) תנחומא ריש פרשת תבוא. רש"י תבוא כו, טז.
- (ג) דברים כו, יא ובדרשת רז"ל על הפסוק. ועל פי מה שכתוב ברמב"ם הלכות מעשר שני פרק יא הלכה טו
- (ד) בסופה, מובן שצריך להיות שמחתי ושימחתי (גם אחרים) בו. מנחות צט, א.

KI SAVO II | כִּי תֵבֵא בְּ

Adapted from a *sichah* delivered on *Shabbos Parshas Nitzavim*, 5714 (1954)

Introduction

The Alter Rebbe himself would serve as the Torah reader in his synagogue. Once he was not in Liozna for *Shabbos Parshas Ki Savo*, and his son, the future Mitteler Rebbe — at that time a boy before *bar mitzvah* — heard the Torah reading from another person. He experienced such distress upon hearing the curses in the *tocheichah*¹ that the Alter Rebbe was unsure whether his son would be able to fast on Yom Kippur.²

When the future Mitteler Rebbe was asked to explain the severity of his response — after all, this same passage is read every year — he replied, “When my father reads it, they do not sound like curses.”³

This response reveals a profound truth: what appears to be Divine punishment is actually Divine blessing in disguise.⁴ The *tocheichah* serves not to threaten, but to prepare us to purify our souls so that we can receive the extraordinary flow of Divine goodness that descends on Rosh HaShanah.

There is a parable offered by the Alter Rebbe⁵ that illustrates this process: When a merciful king washes the filth from his beloved son, the child may feel pain and cry out. The son’s pain — like the anguish caused by the consequences mentioned in the *tocheichah* — is real and should not be minimized. However, everyone understands that this cleansing is entirely for the son’s welfare. So, too, the temporary discomfort of hearing the *tocheichah* cleanses us and prepares us to receive G-d’s gifts, promising a year of blessing and goodness, far greater than anything we could imagine.

1. The series of curses detailed in *Parshas Ki Savo* (*Devarim*, ch. 28) that will be visited on the Jewish people for failing to observe the commandments of the Torah.

2. Some three weeks later.

3. Indeed, in some of the verses of retribution, the Alter Rebbe perceives a mystical allusion that transforms their harsh message into actual blessings. (See *Likkutei Torah*, *Bechukosai*, p. 48a.)

4. See *Likkutei Sichos*, Vol. 1, p. 283ff., where the Rebbe elaborates on this theme

5. *Tanya*, *Iggeres HaKodesh*, Epistle 22.

The Price of Revelation

A Brief Moment of Discomfort

1. Before Rosh HaShanah,¹ and similarly before Shavuos, we read the *tocheichah* (literally, “rebuke”), a description of the punishments that would be visited upon the Jewish people if they fail to adhere to G-d’s commandments. Before Shavuos, they are read in *Parshas Bechukosai*, and before Rosh HaShanah, in *Parshas Ki Savo*. However, after the Torah reading containing the *tocheichah*, we read another Torah reading – before Shavuos, *Parshas Bamidbar*, and sometimes also *Parshas Naso*, and before Rosh HaShanah, *Parshas Nitzavim*, and sometimes also *Parshas Vayeilech* – to follow the *tocheichah* and intervene between the rebuke and the festival.

The reason for this is that the purpose of reading the *tocheichah* is not to recount punishments,² but to purify and refine the Jewish people, so that they become an appropriate vessel for G-d’s blessings. Therefore, we read the *tocheichah* before Shavuos and Rosh HaShanah.

By way of analogy: Before placing a very precious and important article into a vessel, one must first cleanse the vessel – borrowing the language of the Talmud,³ “cause its curses to cease.” Similarly, regarding spiritual matters, the vessel receiving the blessing must first be cleansed and purified.

Therefore, before the revelations of the Giving of the Torah on Shavuos and before the revelations

א. פאר ראש השנה¹, אזוי אויך פאר שבועות, לייענט מען די תוכחה. פאר שבועות - פרשת בחקתי, און פאר ראש השנה - פרשת תבוא. נאר נאך דער סדרה לייענט מען נאך א סדרה, פאר שבועות - פרשת במדבר, און אמאל אויך פרשת נשא, און פאר ראש השנה - פרשת נצבים, און אמאל אויך פרשת וילך, בכדי צו מפסיק זיין צווישן דער תוכחה מיטן יום טוב.

דער טעם אויף דעם איז, וויילע די תוכחה איז ניט קיין ענין פון עונשים חס ושלום, נאר אן ענין פון טהרת וזיווך הכללי, און דערפאר לייענט מען עס פאר שבועות און ראש השנה, וויילע אזוי ווי אין גשמיות איז איידער מען ליגט אריין אין א כלי א זייער טייערע און חשוב'ע זאך, מוז מען פריער די כלי אויסוואשן, מכלה זיין קללותיה - כלשון הש"ס - אזוי איז אויך אין רוחניות.

דערפאר איז פאר די גילויים פון מתן תורה און פאר די גילויים

1. *Megilah* 31b. Regarding the statements of *Tosafos*, s.v. *kelalos*, note the explanation given in *Maharsha's Chidushei Agados* on that source.

2. See the explanations in *Likkutei Torah*, *Vayikra*, p. 48aff, that, indeed, the curses are lofty blessings which, due to their superior nature, could

not be revealed in a direct manner.

In the unedited text of the talks of the *sichos* that the Rebbe delivered at the *farbrengen*, he said, “Our Sages (see *Menachos* 110a) teach, ‘Whoever studies the laws of a burnt offering is considered as if he brought a burnt offering.’ Similarly in this

instance, by hearing the curses of the *tocheichah*, it will be considered as if we will have undergone the same refinement which would be brought about by the *tocheichah*.”

3. *Megilah* 31b. The wording of the passage is “so that the year and its curses will cease.”

of Rosh HaShanah, the vessel – the Jewish people – must undergo purification.

To focus on Rosh HaShanah:⁴ Each Rosh HaShanah draws down a new flow of Divine light and energy that never existed previously.⁵ Even when the *Beis HaMikdash* existed, such a flow of Divine light had not yet been drawn down. To be able to receive this greater flow of Divine light and energy, the vessel must first be purified. This is why the *tocheichah* is read.

To bring about this cleansing, suffering may be required for a short while. Such suffering is felt even more acutely by the child of a king, and even more so if he is an only child.⁶ (The analogy is appropriate because every Jew is an only child of the King of kings, the Holy One, blessed be He.) As such, even the slightest discomfort is unbearable for him. For this reason, as mentioned above, we intervene with another Torah reading to enter the festival with an uplifted and joyous mindset.

Nevertheless, it is worthwhile for our Merciful Father⁷ to subject the Jews, His children, to brief moments of unpleasantness for the sake of the precious gift that He will give them.

The Mathematics of Redemption

2. Among the differences between the *tocheichah* of *Parshas Bechukosai*, which we read before Shavuos, and the *tocheichah* of *Parshas Ki Savo*, which we read before Rosh HaShanah, is this: The *tocheichah* of *Parshas Bechukosai* contains 49 curses, while *Parshas Ki Savo* contains 98, twice as many.

פון ראש השנה, וואס יעדער ראש השנה ווערט גמשך א המשכה חדשה שלא היה מעולם, דאס הייסט אז אפילו בזמן שבית המקדש היה קיים איז נאך נישט געווען אזא המשכה, איז בכדי צו מקבל זיין די המשכה, - מוז זיין פריער טהרת הכלי.

דאס הייסט אז נישט קוקנדיק אויף דעם וואס אויף א קורצער וויילע על כל פנים, זיינען דאס יסורים, און בפרט ביי א בן מלך, און דערצו נאך א בן יחיד (וואס אלע אידן זיינען בנים יחידים של מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא) איז דאך נאר עפעס א קלייניקייט וואס איז נישט אזוי, קען ער שוין נישט איבערטראגן (און דערפאר איז מען מפסיק א סדרה, כנ"ל), פונדעסטוועגן איז כדאי ביי אבינו אב הרחמן, און אפילו ביי אב הרחמים, אז לשעה קלה זאל זיין נישט אזוי, צוליב דער טייערער נאך וואס ער וועט געבן.

ב. דער חילוק פון דער תוכחה פון פרשת בחקתי, וואס מען לייענט פאר שבועות, און דער תוכחה פון פרשת תבוא, וואס מען לייענט פאר ראש השנה, איז, אז אין דער תוכחה פון פרשת בחקתי זיינען דא מ"ט קללות, און אין פרשת תבוא, צ"ח. צוויי מאל אזוי פיל.

4. Although initially the Rebbe mentioned both Shavuos and Rosh HaShanah, the focus of this *sichah* is on Rosh HaShanah. However, this concept applies to Shavuos as well, since each year G-d gives the Torah anew on an even loftier level than in

previous years.

5. *Tanya, Iggeres HaKodesh*, Epistle 14.

6. See *Tanya, Iggeres HaKodesh*, Epistle 22, which speaks about a king washing the filth of his cherished son.

7. In the original, the Rebbe uses two terms to describe G-d as "our Merciful Father" – *אבינו אב הרחמן* and *אב הרחמים*, literally, "the Father of Mercy". The second term refers to a loftier level. See *Likkutei Torah, Devarim*, p. 62d, *Shir HaShirim*, p. 10c.

The fact that the cleansing process that enables us to receive the revelation of Rosh HaShanah is lengthier and more intense indicates that the revelations of Rosh HaShanah are loftier than the revelations of Shavuot. For this reason, Rosh HaShanah requires greater preparatory purification.

The Divine service and revelations of Shavuot follow the path of *or yashar* (“direct light”), light that shines from Above to below. The Talmud thus describes the Giving of the Torah as resembling conversion⁸ and states, “A convert who converts is like a newborn child.”⁹ By contrast, the Divine service and revelations of Tishrei are characterized by *teshuvah*, or *chozer* (“rebounding light”), light that the Jewish people evoke through their Divine service from below to Above. This is why Tishrei follows the order of the letters ת, ש, ר,¹⁰ which represents a sequence from below to Above.

Two verses in *Shir HaShirim* (“The Song of Songs”) describe the love relationship between G-d and the Jewish people: *Dodi li va'ani lo* (“My Beloved is mine and I am His”)¹¹ and *Ani l'Dodi viDodi li* (“I am my Beloved’s and my Beloved is mine”).¹² The preparation for Shavuot involves the Divine service of the months of Nissan, Iyar, and the beginning of Sivan. This follows the pattern of the Divine service of *tzadikim*: “My Beloved is mine and I am His” – as a result of the revelations from Above (“My Beloved is mine”) to below, the Jewish people respond (“I am His”). By contrast, the preparation for Rosh HaShanah is the Divine service of the month of Elul, the Divine service of *baalei teshuvah*. Here, the pattern is reversed – the initial step, ascending from below upward, is taken by the Jewish people, “I am my Beloved’s.” Only afterwards are they granted the revelations from Above, “my Beloved is mine.”¹³

The revelations of *or chozer* are loftier than the revelations of *or yashar*. Thus, as is well known,¹⁴ *baalei*

וואס פון דעם איז פארשטאנדיק אז די גילויים פון ראש השנה זיינען העכערע ווי די גילויים פון שבועות, וואס דערפאר פאדערט זיך אויך א גרעסערע טהרה.

די עבודה און גילויים פון שבועות זיינען בדרך אור ישר, מלמעלה למטה. ווי די גמרא זאגט אויף מתן תורה אז עס איז געווען אן ענין פון גירות, וגר שנתגר כקטן שנוצל דמי". אבער די עבודה און גילויים פון תשרי זיינען תשובה, אור חוזר, מלמטה למעלה. דערפאר איז אויך תשרי מיט סדר ת, ש, ר, וואס דאס איז א סדר מלמטה למעלה.

דערפאר איז אויך די הקנה צו שבועות, די עבודה פון ניסן אייר און התחלת סיון, וואס דאס איז עבודת הצדיקים, דודי לי ואני לו, מלמעלה למטה. און די הקנה צו ראש השנה איז די עבודה פון חדש אלול, עבודת בעלי תשובה, אני לדודי און דערנאך ודודי לי, מלמטה למעלה.

די גילויים פון אור חוזר זיינען העכער ווי די גילויים פון אור ישר. ווי עס איז באוואוסט¹⁴ די מעלה פון בעלי

8. See *Yevamos* 46b.

9. *Ibid.* 22a; see the sources cited there.

10. The Rebbe is mentioning the last three letters of the Hebrew alphabet in reverse order.

11. *Shir HaShirim* 2:16.

12. *Ibid.* 6:3.

13. This concept is highlighted by the fact that the first letters of the verse, אני לדודי ודודי לי, (“I am my Beloved’s and my Beloved is mine”)

serve as an acronym for the name Elul, the month of preparation for Rosh HaShanah.

14. *Rambam, Hilchos Teshuvah* 7:3. See *Sefer HaMaamarim* 5709, p. 183, footnote 1.

teshuvah possess an advantage over *tzadikim*. We also see this concept manifest regarding the Tablets of the Ten Commandments. The second Tablets, which were given on the day after Yom Kippur, after the Jews repented for the sin of the Golden Calf, were loftier than the first Tablets, which were given in the month of Sivan. Our Sages¹⁵ applied the expression *kiflayim l'tushiyah* (“a double measure of understanding”), twice as much.¹⁶ Based on this motif, it is understood why the purification of the vessel before Rosh HaShanah is also double.

This same pattern applies to exile and redemption, whose causes are sin and *teshuvah* respectively. The root of exile is the sin of the Golden Calf. Regarding exile, it is written, *Laksa b'chiflayim* (“She has received twofold punishment”),¹⁷ for *chat'ah b'chiflayim* (“she has sinned double”) regarding the sin that caused exile. Through this process, we will reach the Ultimate Redemption, which is *nechamah b'chiflayim* (“double comfort”), as it is written,¹⁸ *Nachamu nachamu ami* (“Take comfort, take comfort, My people”).¹⁹

תשובה אויף צדיקים. אזוי זעט מען אויך אין די לוחות, אז די לוחות השניות וואס זיינען געגעבן געווארן נאכן חטא העגל במחרת יום הכפורים זיינען העכער פון די לוחות הראשונות וועלכע זיינען געגעבן געווארן בחדש סיון. און דער לשון איז” כפלים לתושיה, צוויי מאל אזוי פיל. דערפאר איז אויך די טהרת הכלי וואס פאר ראש השנה, א צווייגענדליקע.

אזוי איז אויך אין דעם ענין פון גלות און גאולה וואס זייער סיבה איז דאך חטא און תשובה. דער שרש פון גלות איז דער חטא העגל, שטייט אויפן גלות לקתה בכפלים, אזוי אויך אויפן חטא וואס דאס איז די סיבה פון גלות שטייט חטאה בכפלים, וואס דורך דעם וועט מען צוקומען צו דער גאולה וואס זי איז נחמה בכפלים, ווי עס שטייט נחמו נחמו.”

(משיחת ש”פ נצבים, תשי”ד)

15. *Iyov* 11:6; *Shmos Rabbah* 46:1.

16. As *Shmos Rabbah*, loc. cit., explains: “The First Tablets contained only the Ten Commandments, the

Second Tablet contained *halachos* (“Torah law”), Midrash, and *Aggados*.”

17. See *Yeshayahu* 40:2.

18. *Yeshayahu* 40:1.

19. *Eichah Rabbah*, the end of ch. 1; *Yalkut Shimoni*, *Yeshayahu*, ch. 40, sec. 445.

(ב) רמב”ם הלכות תשובה פרק ז, הלכה ד, און זע ספר המאמרים תש”ט עמוד 183 הערה 1.

(ג) שמות רבה ריש פרשה מו.

(ד) איכה רבה פ”א בסופה.

(ט) וואס איז העכער פון אב הרחמן - זע לקוטי תורה דברים סב, ד. שיר השירים י”ד, ג.

(י) זע יבמות מו, ב.

(יא) דארט כב, א. ושם נסמן.

(ה) מגילה לא, ב. (ומה שכתוב בתוספות - עיין שם בחידושי אגדות מהרש”א).

(ו) זע לקוטי תורה ויקרא מח, א.

(ז) מגילה לא, ב.

(ח) זע לקו”ש ח”ב עמוד 386 הערה 12.

KI SAVO III | כי תבא ג

Adapted from a letter composed on 6 Elul, 5715 (1955) and a *sichah* delivered on 20 Menachem Av, 5711 (1951)

Introduction

The age-old question, “Why do bad things happen to good people?” has troubled humanity throughout history. When we’re in the midst of suffering, rational explanations offer little comfort; the immediate pain is too great. However, when the intensity of the anguish subsides, it is possible to realize that there may be a fundamental flaw in the question itself.

The question arises when we think of the world as “our world.” However, when we realize that this is “G-d’s world,” controlled in all of its details by Divine Providence, our perspective shifts fundamentally.

We may not understand why G-d does what He does – indeed, the Divine plan often transcends human comprehension – but the knowledge that it is His world enables us to move forward. Our Sages captured this truth in two profound maxims: “Everything the Merciful One does is [ultimately] for the good”¹ and “This, too, is [itself] for the good.”² Anchored by the wisdom of these Talmudic maxims, we need not be paralyzed by unsolvable questions. Instead, we can live purposefully, finding meaning and joy in our daily experience.

The question isn’t whether we can justify suffering, but whether we can develop the spiritual vision to recognize that, in G-d’s world, there truly are no “bad things” – only experiences we don’t yet understand from our vantage point.

1. *Berachos* 60b.

2. *Taanis* 21a; *Sanhedrin* 108b.

Learning To Be Thankful for Everything

Seeing G-d's Hand

1. Our Sages use two different expressions to communicate the concept that everything that happens is for the good:

a) “Everything the Merciful One does is [ultimately] for the good.”¹

b) “This, too, is [itself] for the good.”²

There is a difference between the source texts of these two expressions: “This, too, is [itself] for the good” is in Hebrew, *Lashon HaKodesh*, the Holy Tongue, a holy and clear language. As such, any concept expressed in the Holy Tongue is clear. And, in this context, it can be clearly seen that everything is for the good.

By contrast, “Everything the Merciful One does is [ultimately] for the good” was rendered in Aramaic, the popular vernacular of the time, used for translation. This phrasing implies that although it is also ultimately “for the good,” “the good” is not perceived so clearly.

The distinction between these two expressions becomes evident when analyzing the difference between the two stories that the Talmud cites as illustrations of these expressions.

The story the Talmud uses to illustrate the insight, “Everything the Merciful One does is [ultimately] for the good” involves Rabbi Akiva⁶ who, when traveling, took with him a lamp, a donkey, and a rooster on his journey.

(Today, people take other things when

א. אין דעם ענין אז אלץ איז לטובה, זיינען פאראן צוויי פארשידענע לשונות אין דברי חז"ל: א) כל דעביד רחמנא לטב עביד^ט. ב) גם זו לטובה^ט.

דער חילוק פון די ביידע לשונות איז: כל דעביד רחמנא לטב עביד איז אין תרגום לשון און גם זו לטובה איז אויף לשון הקודש. לשון הקודש איז א לשון קדוש ומבורר. אלע ענינים וואס אין לשון קודש זיינען קלאר. דאס הייסט אז מען זעט אן קלאר אז אלץ איז לטובה. אבער כל דעביד רחמנא לטב עביד, וואס איז געזאגט געווארן אויף תרגום לשון, איז הגם אז עס איז אויך לטב עביד, אבער דאס זעט זיך ניט אן אזוי קלאר.

די דערקלערונג אין דעם וועט מען פארשטיין פון דעם חילוק וואס איז פאראן צווישן די דוגמאות וועלכע די גמרא ברענגט אויף די צוויי דערמאנטע לשונות.

די דוגמא וועלכע די גמרא ברענגט אויף כל דעביד רחמנא לטב עביד איז:

רבי עקיבא איז געגאנגען אין וועג, האט ער מיט זיך מיטגענומען א נר, א חמור און א תרנגול (א ליכט, אן אייזל און א האנ).

- היינט אז מען פארט אין וועג נעמט

1. Berachos 60b.

2. Taanis 21a; Sanhedrin 108b.

they travel, such as a checkbook, a tooth-brush, etc. Then, it was different. When one traveled, he would take a lamp so that he could study Torah even when it was dark, a donkey to carry his physical things so that he would not be burdened by them, and a rooster to wake him at midnight so he could pray and study.)

G-d designed the circumstances in such a way that no one in the nearby city offered Rabbi Akiva hospitality, and he had to spend the night in the field. A wind came and blew out his lamp so he was forced to remain in the dark. A lion came and devoured his donkey, and a cat came and consumed his rooster. Despite all this, Rabbi Akiva said, "Everything the Merciful One does is [ultimately] for the good."

Later, it became evident that everything was indeed for the good. That night, the nearby city was attacked and its inhabitants captured. Had he spent the night there, he would have been seized with the others. Had his lamp been burning in the field, the attackers would have seen him. Since it is natural for donkeys to bray and roosters to crow, had they remained alive, these sounds would have been heard. Rabbi Akiva's presence would have been detected and he, too, would have suffered the fate of the others. Thus, the entire chain of events, though they appeared undesirable at the time, led to him being saved.

Partnering With G-d to Create Reality

2. The example the Talmud uses to illustrate the insight, "This, too, is [itself] for the good," is a story involving the Sage, Nachum Ish Gamzu.² He was so named because the Hebrew for "This, too, is for the good," is *Gam zu letovah*. He would repeat this expression regarding every event, so much so that it became characteristic of his personality and he came to be called Ish Gamzu.

מען מיט אנדערע זאכן: א טשעק-בוך, א צאן-בערשטל וכו', - אבער דעמאלט אז מען איז געפארן, האט מען מיטגענומען א ליכט, מען זאל קענען לערנען תורה אפילו אין דער פינסטערניש, א חמור וואס זאל שלעפן זיינע גשמיות און ער זאל זיין פריי פון דעם, און א תרנגול, ער זאל אים אויפועקן צו חצות -

האט דער אויבערשטער מזמין געווען אז אין שטאט האט מען אים נישט אריינגעלאזט, איז ער געבליבן נעכטיקן אין פעלד. עס איז געקומען א ווינט און האט פארלאשן די ליכט איז ער געבליבן אין דער פינסטער. עס איז געקומען א לייב און האט אויפגעגעסן דעם חמור, געקומען א קאץ און אויפגעגעסן דעם תרנגול. האט רבי עקיבא געזאגט: כל דעביד רחמנא לטב עביד.

שפעטער האט זיך ארויסגעוויזן אז דאס אלץ איז געווען לטובה. ווייל יענע נאכט איז געווען אן אנפאל אויף דער שטאט, און מען האט איר באראבעוועט. איז אויב ער וואלט גענעכטיקט אין שטאט וואלט ער אויך אריינגעפאלן, אויב די ליכט וואלט ברענען אין פעלד וואלט מען אים געזען, אויב דער חמור מיטן תרנגול וואלטן געמאכט זייערע קולות, וואלט מען געהערט די קולות כו', און דורך דעם וואס ער האט דאס אלץ אנגעווארן, איז ער ניצול געווארן.

ב. די דוגמא אויף גם זו לטובה ברענגט די גמרא פון דעם תנא נחום איש גם זו. דעם נאמען איש גם זו האט ער געהאט, ווייל אויף יעדער זאך פלעגט ער זאגן גם זו לטובה.

Once, he was charged by his fellow Jews to go on a mission to Rome, and was given a chest of precious stones and pearls as a present for the Caesar. At night, the owner of the inn where he was staying stole the gems and filled the chest with simple earth. When Nachum Ish Gamzu discovered this, he said, "This, too, is for the good" and continued on his journey. He reckoned that since the Jewish people had appointed him as a messenger to the Caesar, he had to carry out his mission and G-d would certainly help him.

When he came to the Caesar, he gave him the chest as a present. When the chest was opened and all saw that it was filled with earth, they thought of treating Nachum Ish Gamzu as one who rebelled against his ruler. However, G-d immediately sent Eliyahu the Prophet in the guise of a Roman officer and he suggested to the Caesar that perhaps the earth that Nachum Ish Gamzu brought was of the same earth that miraculously brought Avraham victory in war.³ The Romans had no lack of wars, and they immediately took the earth into battle to see what would happen. With it, they, too, miraculously emerged victorious over the Caesar's enemies.

Highlighting the Difference

3. There is a difference between these two stories:

Rabbi Akiva suffered loss and discomfort. His donkey and rooster were killed. He was forced to spend the night in darkness in the field. While, ultimately, it was for the good, the actual experience was one of discomfort.

But Nachum Ish Gamzu never experienced any loss from the outset. On the contrary, had

האט מען אים אמאל געשיקט אין א שליחות צום מלך רומי, און מען האט אים מיטגעגעבן אכנים טובות ומרגליות אלס א מתנה צום מלך. ביינאכט האט מען ביי אים צוגע'גנב'עט די אכנים טובות, און אנשטאט דעם אריינגעלייגט ערד אין קעסטל. האט ער געזאגט גם זו לטובה. און אז אידן האבן אים געמאכט פאר א שליח צום מלך דארף ער טאן זיין שליחות, און דער אויבערשטער וועט שוין העלפן.

אז ער איז געקומען צום מלך רומי און געגעבן דעם קעסטל אלס מתנה, האט מען געעפנט דעם קעסטל, און דערזענדיק אז עס איז פול מיט ערד, האט מען אים געוואלט טאן דאס וואס מען טוט מיט א מורד במלכות. אבער דער אויבערשטער האט באלד געשיקט אליהו הנביא אין דמות פון א שר, און ער האט געזאגט צום קיסר, אפשר איז די ערד פון די ערד פון אברהם'ען מיט וועלכע ער האט מנצח געווען מלחמות. מלחמות פועלן דאך ניט ביי גוים, האט מען באלד אויסגעפרוואוט און די ערד האט מנצח געווען די שונאים פון קיסר.

ג. דער חילוק פון ביידע דוגמאות איז:

רבי עקיבא האט טאקע געהאט פארלוסט און צער. ער האט פארלארן דעם חמור מיטן תרגול, געזעסן אין דער פינסטער און גענעכטיקט אין פעלד. דאס איז געווען צוליב א טובה, אבער דאס אליין איז געווען אן ענין של צער.

ביי נחום איש גם זו איז גאר לכתחלה קיין הזק ניט געווען, ואדרבה, אויב ער

3. See *Bereishis Rabbah* 43:7.

he brought gems to the Caesar, who knows whether the Caesar would have accepted them?! After all, were gems lacking in the royal palace?⁴ When he brought the earth, it was accepted.

Rabbi Akiva suffered discomfort. It is only that, through this temporary discomfort, he was saved from a greater and more permanent ordeal. By contrast, in Nachum Ish Gamzu's experience, even that which may have appeared to be a loss, was itself entirely good.

Realizing That It Is All Good

4. From the above, we can see the advantage of the expression, "This, too, is for the good," over the expression, "Everything the Merciful One does is for the good."

"This, too, is for the good" means that the event itself is good. It is not only good in the end; it is good now, in and of itself,⁵ although this may have been concealed initially. When one's eyes are closed, it might appear that harm and discomfort are involved. However, when one's eyes are opened, it becomes evident that everything was good from the outset.

Nachum Ish Gamzu was Rabbi Akiva's mentor,⁶ which implies that Rabbi Akiva lived one generation after Nachum Ish Gamzu. Over the passage of that generation, the darkness of exile became even stronger, because with every generation the darkness of exile increases. Therefore, in Rabbi Akiva's generation, it was impossible to clearly see that the negative itself was good.

Even when we know the truth and accept

וואלט ברענגען אַבנים טובות איז ווער ווייס צי ביי דעם מלך וואלט דאס נתקבל געווארן, ווארום אין בית המלך פעלן ניט קיין אַבנים טובות, אָבער אז ער האט געבראכט די ערד איז דאס נתקבל געווארן.

רבי עקיבא האט געהאט א צער, נאר דורך דעם צער איז ער ניצול געווארן פון א גרעסערן צער. ביי נחום איש גם זו איז דאס גופא געווען טוב.

ד. און דאס איז די מעלה פון דעם אויסשפראך גם זו לטובה אויפן אויסשפראך כל דעביד רחמנא לטב עביד. גם זו לטובה, מיינט מען אז זו - דאס אליין" - איז לטובה. עס איז ניט נאר אז דאס איז צוליב טוב, נאר דאס אליין איז טוב. עס איז מער ניט וואס פריער איז געווען א העלם, מען איז געווען מיט פארמאכטע אויגן, האט מען געמיינט אז עס איז א נזק וצער, און בשעת עס גייט אראפ דער העלם זעט מען אז מלכתחלה איז דאס געווען טוב.

נחום איש גם זו איז געווען רבי עקיבא'ס רבי". דאס הייסט אז רבי עקיבא איז געווען מיט א דור שפעטער ווי נחום איש גם זו. אין א דור וואס דער חושך הגלות איז געווען גרעסער (ווארום מיט יעדער דור ווערט מער דער חושך), איז זיין דור האט ניט געקענט זען בגילוי ווי יעדער ענין אליין איז טוב.

אפילו אז מען ווייס בפשיטות דעם

4. See *Iyun Yaakov* on this passage in *Ein Yaakov*.

5. Zu, "this," resembles the word *zeh*, also meaning "this." On the phrase (*Shmos* 15:2), "This is my G-d,"

Rashi comments that the revelation of G-dliness was so powerful that "everyone pointed with their finger and said, 'This is my G-d.'" Similarly, the expression "This, too, is for

the good," implies that the good can be clearly perceived.

6. *Chagigah* 12a.

straightforwardly that everything is itself good, in the realities of the world, the good is not always revealed. In Rabbi Akiva's time, all that was possible to be revealed was that "everything the Merciful One does is [ultimately] for the good." Nachum Ish Gamzu and his generation lived a generation closer to the era of the *Beis HaMikdash* (or perhaps in that era). At that earlier time, it was possible for it to be revealed – even in the world – that "this, too, is for the good."

Presently, we are approaching the era of the Ultimate Redemption, the time when "those who love Him will [resemble] the sun when it shines with its might."⁷ Then, "the Holy One, blessed be He, will remove the sun from its sheath,"⁸ and it will be possible to see – in an overt manner – that everything "is for the good." When the sun of G-dly light will be removed from its sheath,⁹ all will say,¹⁰ "This is the G-d for whom we hoped."

אָמַת ווי יעדער ענין איז אליין טוב, אָבער אין וועלט קומט עס נישט אראפ בגילוי. דאס וואס עס האט געקענט זיין בגילוי אין וועלט איז מער נישט ווי אז כל דעביד רחמנא קטב עבד. מה שאין פן נחום וברורו של נחום איש גם זו, מיט א דור נענטער צום (אדער אין) זמן הפית, האט מען געקענט מגלה זיין אויך אין וועלט, דעם ענין פון גם זו לטובה.

איצטער גייט מען צום זמן הגאולה, צום זמן פון וואהביו כצאת השמש בגברתי, אז הקדוש ברוך הוא מוציא חמה מנרתקה און מען וועט זען בגילוי אין יעדער זאך אז גם זו לטובה, צום זמן פון שמש ה' בגילוי פון זיין נרתק, אז מען וועט זאגן זה ה' קוינו לו.

(משיחת כ' מנחם-אב, תשי"א)

7. *Shoftim* 5:31. See *Tanya*, ch. 26, where the Alter Rebbe quotes our Sages' statement (*Shabbos* 88b) that this phrase refers to "those who rejoice in adversity," realizing that the hardships they experience are expressions of Divine good too lofty to be revealed within this material

world of the present era.

8. *Nedarim* 8b, with regard to the Ultimate Future. At that time, the good and blessing embedded within what once appeared as hardship will be revealed.

9. See *Tehillim* 84:12. *Tanya*, *Shaar*

HaYichud VehaEmunah, ch. 4.

10. *Yeshayahu* 25:9, interpreted by *Taanis* 31a, *et al.*, as referring to the rejoicing of the Jewish people motivated by the overt revelation of G-dliness that will be manifest at that time. See footnote 9 above.

(יח) על דרך ווי כל אחד מראה באצבעו (כ) שופטים ה, לא. תניא פרק כו.
ואומר זה אלי, רש"י שמות טו, ב.
(יט) חגיגה יב, סוף ע"א.

(טו) ברכות ס, ב.
(טז) תענית כא, א. סנהדרין קח, ב.
(יז) עיין עיון יעקב אויפן עין יעקב.

כי תבא ד | KI SAVO IV

Adapted from a *sichah* delivered on *Shabbos Parshas Nitzavim-Vayeilech*, 5715 (1955)

Introduction

In Psalm 27 – recited twice daily beginning in the month of Elul and continuing until Hoshana Rabbah – King David petitions,¹ “One thing I have asked of G-d...” However, the psalm continues with several requests, “that I may dwell in the House of G-d... to behold the pleasantness of G-d, and to visit His Sanctuary...”

The Midrash² addresses this apparent contradiction, noting that when G-d questioned why David’s one request became many, he answered, “I learned from You. You said,³ ‘What does G-d, your L-rd, ask of you? Only to fear G-d,” and then You continued, “to walk in all His ways, to love Him, and to serve G-d.”

Commentators explain that both G-d and David had the same intent. As a natural consequence, fulfilling the initial request – “to dwell in the house of G-d” and “to fear G-d” – will lead to all the other requests being filled.

We see a similar pattern in the *sichah* to follow. Focusing on the request, “One thing I have asked...” the Rebbe explains that this request characterizes Elul as a whole and reflects a bond of singular oneness. However, he also elaborates, illustrating that the name Elul also serves as an acronym for several different expressions of Divine service. In truth, our bond with G-d is one of singular oneness. Nevertheless, we are multifaceted beings. It is the services alluded to by the different acronyms of Elul which enable that bond of oneness to permeate every dimension of our personality.

1. *Tehillim* 27:4.

3. *Devarim* 10:12.

2. *Yalkut Shimoni, Tehillim*, Psalm 27, sec. 706.

Completing Preparations

A Hidden Blueprint for Elul

1. The Divine service of Elul serves as preparation for Tishrei. During the month of Elul, a person must correct his deeds of the past year and, bring about within himself – as stated in Psalm 27 (recited throughout the month of Elul), *Achas sha'alti*, “One thing I have asked...”¹ – a focus on the singular oneness that characterizes the bond between G-d and the Jewish people as a whole and each Jew individually.² To achieve that, a person must depart from all his private concerns.

This focused approach of the month of Elul brings about the new flow of Divine beneficence in the month of Tishrei that derives from “You [G-d] alone, with no strangers accompanying You,”³ and results in a good and sweet year in everything a person needs.

This explains why the word Elul contains allusions to all three pillars of Divine service upon which the world stands:⁴ Torah study, the service of prayer (*avodah*),⁵ and acts of kindness.

Each of these three pillars is alluded to in an acronym for the name Elul:

The pillar of Torah is alluded⁶ to by the first letters of the four words of the verse,⁷ אנה לידו ושמתי לך, “[G-d]

א. די עבודה פון אלול איז דאך א הכנה אויף תשרי. אין חדש אלול דארף מען מתקן זיין די מעשים פון פארגאנגענעם יאר און פועל'ן ביי זיך - אהת שאלתי, ער זאל ארויסגיין פון אלע זיינע ענינים פרטיים. און דורך דעם אחת שאלתי פון חדש אלול ווערט דערנאך די המשכה חדשה פון חדש תשרי, לך לבדך ואין לזרים אתך, א שנה טובה ומתוקה בכל המצטרך לו.

און דאס איז דער טעם, וואס אין דעם ווארט אלול ווערן נרמז אלע דריי קוים פון תורה עבודה וגמילות חסדים.

אלול - ראשי תיבות אנה לידו ושמתי לך^{כא}, וואס דאס

1. Tehillim 27:4.

2. See Tosafos, s.v., *ad achas*, *Menachos* 18a, which states that *achas* refers to the dimension of the soul referred to as *yechidah*, the point in the soul inherently bonded with G-d in singular oneness.

The Rebbe elaborated on the Divine service implied by the request *achas sha'alti* at length in the *maamar* and other *sichos* delivered at this *farbrengen*.

3. Mishlei 5:17, quoted in *Shmos*

Rabbah 15:23, *et al.* Such Divine blessings correspond, “measure for measure,” with the Jews’ Divine service of *achas sha'alti*.

4. See *Avos* 1:2.

5. *Avos*, loc cit., speaks of *avodah* which specifically refers to the service of sacrificial worship carried out in the *Beis HaMikdash*. We have translated it as “the service of prayer,” in line with our Sages’ teaching (*Berachos* 26b), “The prayers were ordained to correspond with the daily offerings.” See

Rambam’s Sefer HaMitzvos, positive commandment 5, and other sources that highlight the connection between prayer and *avodah*, the service of G-d in one’s heart.

6. *Pri Eitz Chayim*, *Shaar Rosh HaShanah*, ch. 1, *Shaar HaPesukim*, *Shmos* 21:13.

7. *Shmos*, loc. cit. which states in full: “If he did not intend [to kill another] but G-d caused it to occur to his hand, [then] I will provide for you a place [of refuge] where he can flee.”

caused it to occur to his hand; [then] I will provide for you...,” which refers to the cities of refuge where an unintentional killer could flee. It alludes to Torah study because, as our Sages say,⁸ Torah study serves as refuge from the evil inclination.

The pillar of prayer (*avodah*)⁹ is alluded to by the first letters of the four words of the verse,¹⁰ **אני לדודי ודודי לי**, “I am my Beloved’s and my Beloved is mine.”¹¹

And the pillar of acts of kindness is alluded to by the first letters of the four words of the verse,¹² **איש לרעהו ומתנות**, “each person to his fellow and gifts to the poor.”

A foundation and introduction to all these pillars is the Divine service of *teshuvah*, which is also alluded to by another acronym for Elul – **אלקין את לבך** – ומל ה' אלקין את לבך – “G-d your L-rd will circumcise your heart and the heart of your descendants.”¹³ This is the foundation for all three pillars of service mentioned before. This follows the pattern of *Modeh Ani*, “I acknowledge before You,” which we recite at the beginning of each day’s Divine service. Immediately upon arising, before anything else, a Jew turns to G-d, and his focus of attention reaches “before You,” a level of G-dliness above all names, one not alluded to by any letter or point of a letter.¹⁴ This serves as an introduction to all the pillars of Divine service.

The Divine service of Elul leads to redemption, which is alluded to in the acronym for Elul formed when the first letters of the words, **לה' ויאמרו לאמר, אשירה**,¹⁵ (“To G-d, they declared responsively: ‘I will sing’”) are read in reverse order.¹⁶

גייט אויף דעם קו התורה,
ווארום תורה איז א מקלט פון
יצר הרע, כמאמר רז"ל.¹⁵

אלול - ראשי תיבות אני
לדודי ודודי לי,¹⁶ וואס דאס איז
דער קו העבודה, תפלה.¹⁷

אלול - ראשי תיבות איש
לרעהו ומתנות לאביונים,¹⁸
וואס דאס איז דער קו פון
גמילות חסדים.

א יסוד און א הקדמה צו די
אלע קוים איז די עבודה פון
תשובה וואס איז מרומז אין
ראשי תיבות פון אלול - (ומל
ה' אלקין) את לבך ואת
לבב (ורעך),¹⁹ וואס דאס איז
דער יסוד צו אלע קוים. ועל
דרך מודה אני לפניך וואס
מען זאגט אין אנהויב פון
עבודת היום, וואס ער קערט
זיך צום אויבערשטן, און דאס
דערלאנגט אין לפניה, דלא
אתרמיז בשום אות וקוץ, וואס
דאס איז א הקדמה לכל הקוים.

און דורך דער עבודה פון אלול
קומט מען צו צו דער גאולה,
וואס איז נרמז אין די ראשי
תיבות לה' ויאמרו לאמר
אשירה, ראשי תיבות אלול.²⁰

8. *Makkos* 10a. See *Likkutei Sichos*, Vol. 2, pp. 623ff., 380ff.

9. See *Rambam, Sefer HaMitzvos*, positive commandment 5, et al.

10. *Shir HaShirim*, loc. cit.

11. *Avudraham, Seder Tefilas Rosh HaShanah VePeirushah*, citing “sermonizers”; *Pri Eitz Chayim*, loc. cit.; *Shaar HaPesukim, Shir HaShirim* 6:3.

12. *Esther* 9:22. *Arugas HaBosem*

in the name of *Amerkhol*. See *Eliya Rabbah* 581:1.

13. *Devarim* 30:6. *Baal HaTurim* on that verse; *Avudraham*, loc. cit. See *Tanya, Iggeres HaKodesh*, Epistle 4.

14. The *sefirah* of *chochmah* is alluded to by the letter *yud*, because just as *yud* is a small letter, barely having form, *chochmah*, represents an intermediate state of being, neither utterly transcendent, nor confined by the ordinary structures of existence.

The *yud* has a small point at its upper right-hand corner which refers to even loftier and more transcendent levels of G-dliness. However, G-d’s Essence is utterly transcendent, “not alluded to by any letter or point of a letter.”

15. *Shmos* 15:1.

16. *Pri Eitz Chayim, Shaar Rosh HaShanah*, ch. 1. See *Sefer HaMaamarim* 5711, p. 319.

This encompasses the Divine service of the month of Elul as a whole – the preparation for Tishrei. The primary aspect of this service reaches its apex on the *Shabbos* when the coming month of Tishrei is blessed.¹⁷ From this *Shabbos*, “are blessed all the days”¹⁸ of the coming week, including Rosh HaShanah. The fact that the month of Tishrei is blessed by this *Shabbos* indicates that the *Shabbos* is loftier than Tishrei.

May G-d help us so that we enter the new year with joy, and that we have a good and sweet year, blessed with everything we need.

דאס אלץ איז די כללות העבודה פון חדש אלול - די הכנה צו תשרי און דער עיקר פון דעם איז בשבת וואס פאר תשרי וואס מנייה מתברךין כולי יומי פון דער וואך - ויום ראש השנה בכלל, שבת מברךין - למעלה - פון תשרי.

השם יתברך זאל העלפן, מען זאל אריין אין דעם נייעם יאר בשמחה, און מען זאל האבן א שנה טובה ומתוקה בכל המצטרף.

(משחת ש"פ נצבים וילך, תשט"ו)

17. The sentence employs the passive voice because, in contrast to the ordinary practice, on the *Shabbos* preceding Tishrei, the usual request for blessings throughout the approaching month is omitted (*Magen Avraham* 417:1).

The Alter Rebbe related in the name of his teachers, the Maggid of Mezritch and the Baal Shem Tov, that “the Holy One Himself blesses [this month] on *Shabbos Mevarchim*, the last *Shabbos* of the month of Elul.... and with the power of this

[blessing], the Jewish people bless the months eleven times in the year” (*HaYom Yom*, Entry 25 Elul).

18. *Zohar*, Vol. II, pp. 63b, 88a.

כה) בספר ערוגת הבושם בשם ספר אמרכל.
כו) בעל הטורים דברים ל, ו. אבודרהם דארט, און זע אגרת הקדש סימן ד.
כז) זע לקו"ש ח"ב עמוד 379 הערה 13.

ופירושה בשם הדרשנים. פרי עץ חיים דארט. שער הפסוקים שיר השירים ו, ג.
כד) זע ספר המצות להרמב"ם מצות עשה ה. ובכמה מקומות.

כא) פרי עץ חיים שער ראש השנה פרק א. שער הפסוקים שמות כא, יג.
כב) מכות י, א און זע לקו"ש ח"ב עמוד 380, 623.
כג) אבודרהם סדר תפלת ראש השנה

KI SAVO V | כי תבא ה

Adapted from a *sichah* delivered *Shabbos Parshas Nitzavim-Vayeilech*, 5713 (1953)

Introduction

Standing before G-d in prayer, we face an immediate dilemma. He is perfect; we are flawed. He is infinite; we are limited. How can we dare approach Him with our requests?

The natural response might be to approach Him with extreme humility, acknowledging our unworthiness and begging for undeserved mercy. Indeed, this is how we begin our *Selichos* prayers, quoting the verse,¹ “To You, G-d, belongs righteousness, and to us [belongs] a face of shame.”

As *Rashi* explains, the verse is emphasizing how G-d’s judgment is righteous and just. When having to confront the scales of true judgment, we feel shame. However, the Hebrew word translated as “righteousness” is not *tzedek*, the term that would ordinarily be used, but *tzedakah*, which also means “charity.” This implies there is a different dimension to our request.

There are two reasons to ask G-d for charity:

One, because we know we are unworthy. Whatever G-d gives us is purely an act of charity, an unwarranted gift.

However, there is a second reason to ask for charity: We refuse to engage in a system of measure-for-measure judgment, where blessings are earned through calculations of merit and achievement. Were such an approach to be adopted, even when the outcome might be favorable to us, it would ultimately limit the flow of Divine blessings we would receive.

Here we are appealing to G-d with humility, emphasizing His charity, not our worth. By seeking charity, we are endeavoring to transcend all systems of measurement entirely. We appeal not to G-d’s justice, but to His Essence – that aspect of Divinity that operates beyond all categories and limitations. In doing so, we open ourselves to blessings for the new year that similarly transcend all measure.

1. *Daniel* 9:7.

Beyond What We Deserve

When We Approach G-d with Our Requests

1. In our *Selichos* prayers, we say, “To You, G-d, belongs righteousness (*tzedakah*), and to us [belongs] a face of shame.”¹ In other words, G-d is just, as it is written,² “G-d is righteous in all His ways.” When standing before Him in judgment, we should feel ashamed because our conduct throughout the year was not as it should have been.

According to the explanation that “To You, G-d, belongs *tzedakah*” means that G-d possesses righteousness, the prayer should have said, “To You, G-d, belongs *tzedek*,” since *tzedek* means “righteousness.” So why does it use the term *tzedakah*, which also means “charity,” like the charity given to a poor person?

To clarify the difference between righteousness and charity: Righteousness means that one gives to the other because the other has earned it. This is just conduct. Charity means that one gives a free, unwarranted gift. Not only does the recipient not deserve payment according to the law, but he doesn’t even deserve it as a gift. Gifts are given in line with the principle,³ “If [the recipient] had not done something that generated satisfaction for [the giver], he would not have given him a gift.” In the above prayer, we recognize that since we are unworthy, what G-d gives us is purely an act of charity, an unwarranted gift.

Therefore, we say, “To You, G-d, belongs *tzedakah*,” which has two meanings, because here,

א. אין סליחות זאגט מען, לך ה' הצדקה ולנו בִּשְׁתַּת הַפָּנִים. בִּי דָעַם אוֹיְבֵעֲרֻשְׁטֵן אִיז גֶּעֲרַעֲכְטִיקײט, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב צְדִיק ה' בְּכָל דְּרָכָיו^כ, און מיר, מִצַּד דִּי עֲנִינִים וואס מָעַן האט גֶּעֲטָאן דוּרְכֵן יָאָר נִיט ווי מָעַן דָּאָרְף, דָּאָרְפֵן זיך שְׁעָמְעֵן.

לויט דָּעם פֿירוש אז לך ה' הצדקה מיינט אז בִּי דָּעַם אוֹיְבֵעֲרֻשְׁטֵן אִיז גֶּעֲרַעֲכְטִיקײט, האט ער גֶּעֲדָאָרְפֵט זאָגן לך ה' הצדק, וואס צדק מיינט גֶּעֲרַעֲכְטִיקײט, פֿאַרְוואָס זאָגט ער דָּעם לָשׁוֹן פֿון צְדָקָה, וואס האט אויך דָּעם פֿירוש צְדָקָה (צו אַן אָרַעמאַן)?

דער חילוק פֿון גֶּעֲרַעֲכְטִיקײט און צְדָקָה אִיז: גֶּעֲרַעֲכְטִיקײט הייסט אז מָעַן גִּיט יַעֲנֵם ווײַל ער האט פֿאַרְדִּינֵט, דָּאָס אִיז אַ גֶּעֲרַעֲכְטֵע הִנְהָגָה. צְדָקָה מיינט אז מָעַן גִּיט אַ מִתְּנַת חֲנֻם. נִיט נָאָר וואס עס קומט אים נִיט קיין באַצָּאָלְט עַל פִּי דִין, נָאָר אָפִּילוּ בְּדֶרֶךְ מִתְּנָה קומט אים אויך נִיט. ווארום אויך מִתְּנָה אִיז דָּאָךְ אִי לֹא דְּעֵבִיד לִיהִי נִיחָא לְנַפְשִׁיהָ לֹא הָיָה יְהִיב לִיהִי מִתְּנָתָא^כ, און דָּאָס וואס מָעַן אִיז אים מִשְׁפִּיעַ אִיז דָּאָס נָאָר אַן עֲנִין פֿון צְדָקָה, מִתְּנַת חֲנֻם.

און דערפֿאַר זאָגט מָעַן לך ה' הצדקה, וואס האט צוויי פֿירושִׁים,

1. Daniel 9:7.

2. Tehillim 145:17

3. See Megilah 26b, et al.

too, two concepts are intended: “G-d is righteous in all His ways,” and, as a result, “to us, [belongs] a face of shame.” As such, one feels that from the perspective of *tzedek*, righteousness, we have no right to expect anything. Instead, we ask only for *tzedakah*, as we say in the *Selichos*, “We have no face to entreat Your countenance; we seek only charity from You.”

ווייל אויך דא זיינען געמיינט צוויי ענינים: דער אויבערשטער איז גערעכט בכל דרכיו ולנו בשת הפנים, און דעמאלט פילט מען אז מצד צדק - גערעכטיקייט - איז ניט צו מאנען, מער ניט וואס מען בעט צדקה, ווי מיר זאגן דעם לשון אין סליחות, פנים אין לנו פניך לחלות, צדקה לך לבד נבקש.

Bypassing the Scales of Judgment

2. However, there is another way to view this. Instead of seeing ourselves through a lens shaped by our actions, we can adjust our gaze and view matters from the vantage point of our G-dly souls. In that light, in truth, there is justification for our demands of G-d. All Jews are “children of kings.”⁴ Now, a king’s child is not accustomed to doing work. Taking that and his status as a king’s child into consideration, everything he does, even the smallest thing, is a great accomplishment; it is considered difficult work, and for that, he deserves abundant compensation.

ב. באמת האט מען געקענט מאנען על פי דין. ווארום כל ישראל בני מלכים הם, און א בן מלך, מצד דעם וואס ער איז ניט רגיל אין ארבעט, אויך מצד זיין מעלה וואס ער איז א בן מלך, איז יעדער זאך וואס ער טוט, אפילו גאר קלייניקייט, איז דאס א גרויסע רבנותא, א שווערע ארבעט, און עס קומט אים א גרויסער תשלום.

However, were we to base our demands on just compensation for what we achieved, then the flow of Divine beneficence would come from a lower level, from a limited degree of light drawn down by our service in keeping with our limited achievements. It would not be commensurate with our transcendent, unlimited qualities stemming from who we truly are, souls who are “actually a part of G-d.” Any light drawn down through judgment is limited. We seek something loftier.⁵

אבער דעמאלט וואלט געווען די המשכה פון א נידעריקן ארט, פון אן אור השפיק לעולמות וואס עס דערלאנגט אהין אתערותא דלתתא. וואס דאס איז אן אור מוגבל. מיר ווילן אבער העכער.

דער אלטער רבי האט געזאגט:

As the Alter Rebbe was wont to say,⁶ “Whom do I

4. *Shabbos* 67a, et al.

5. The Rebbe is clarifying that when taking into consideration that we – the Jews – are “children of the King,” the scales of judgment would have to be altered, and tilted favorably. Nevertheless, inherently, our souls desire something far greater than

could be drawn down by any scale of judgment. Because we desire – and innately share – a bond with G-d’s Essence, we want to draw down G-dliness from His Essence and not from a level associated with judgment, no matter how favorable that judgment would be. As the Rebbe

proceeds to explain, beneficence from His Essence is granted solely through *tzedakah*, an unwarranted gift, because there is no service that can reach that level.

6. Quoted by the *Tzemach Tzedek* in *Derech Mitzvosecha, Shores Hitzvas HaTefilah*, sec. 40. p. 138a.

have in heaven [but You?!] And besides You, I desire nothing.⁷... I want nothing at all, I don't want Your *Gan Eden*,⁸ I don't want Your World to Come... I want nothing other than You alone.”

True, this is a very lofty level. Nevertheless, we are the Alter Rebbe's students and followers who walk in his footsteps, or at the very least, residents of the place where he is the spiritual authority. As such, we have an obligation and privilege to conduct ourselves, at least in practice, according to the conduct he demonstrated. This includes the approach of “Whom do I have in heaven....” The practical application of “Whom do I have in heaven....” as it applies to us, is to go beyond ourselves, to transcend all personal boundaries and commit ourselves to doing what G-d wants.

G-d's Essence has no limitations. Consequently, even when the flow of Divine beneficence descends into this physical realm, it descends without any contractions or limitations.

Since our requests are focused on G-d's Essence, we are asking for *tzedakah*, an unwarranted gift. That is why we say, “We seek only charity from You.” It is not because we cannot make demands, but because making demands implies dealing with a framework where scales of judgment exist; we don't want to deal with any such framework. We want to address our requests “to You, G-d,” to G-d's very Essence. As we have been asking throughout the month of Elul, “Your countenance,⁹ G-d, I will seek.”¹⁰

The conduit to reach “You, G-d,” the conduit to find “Your countenance, G-d,” involves not making demands and backing them with justifications and reasons, however valid they may be, because there are no reasons and justifications that can evoke gen-

מי לי בשמים ועמך לא חפצתי, איך וויל זע גאר ניסט איך וויל נישט דײַן גן עדן איך וויל נישט דײַן עולם הבא כו' איך וויל מער נישט אז דײַך אליין לא,

- וואס כאטש אז דאס איז א גאר הויכע מדריגה, פונדעסטוועגן, וויבאלד אז מיר זיינען דאך זיינע (דעם אלטן רבי'נס) תלמידים און מקושרים ההולכים בעקבותיו, לכל הפחות - תושבי המקום וואו ער איז מרא דאתרא, ליגט אויף אונז א חוב וזכות צו פירן זיך, בנוגע לפועל על כל פנים, אין די הנהגות וואס ער האט אנגעוויזן, ובכלל זה אויך אין דער הנהגה פון מי לי בשמים כו'. די תנועה פון מי לי בשמים כו' בהנוגע לפועל איז, - ארויסגיין פון זיך, ארויסגיין פון אלע אייגענע הגבלות און טאן דאס וואס דער אויבערשטער וויל -

וואס דארטן איז דאך בלי גבול, ובמילא איז אויך די המשכה ווי זי קומט אראפ למטה איז זי אן קיינע צמצומים והגבלות.

און דעריבער זאגן מיר צדקה לך לבד נבקש, נישט דערפאר וואס מען קען נישט מאנען, נאר דערפאר וואס מיר ווילן נישט האבן צו טאן מיט קיינעם, מיר ווילן, לך ה', את פניך ה' אבקש.

און די כלי צום לך הוי', די כלי אויף געפינען פניך ה', איז נישט דער אויס'טענה'ן זיך מיט חשבונות,

7. Tehillim 73:25

8. The abode of the souls in the spiritual realms.

9. *Panim*, translated as “counte-

nance,” shares the root letters of the word *p'nimiyus*, meaning “inner dimension.” When reciting this verse, we are seeking G-d's innermost dimension.

10. Tehillim 27:8, part of the psalm recited throughout the month of Elul and continuing until Hoshaanah Rabbah.

erosity from G-d's Essence, as it is written,¹¹ "If you are righteous, what do you give Him?"

The conduit to evoke beneficence from "You, G-d," from G-d's Essence, is "to us [belongs] a face of shame." Self-nullification and absence of ego are the conduits to reach G-d's Essence and evoke blessings from there. And coming from that source, any flow of Divine beneficence is *tzedakah*, an unwarranted gift.

True, this is a realm where the actions of lower beings are not relevant, and if so of what import are our requests? Nevertheless, the Jews possess the power – a power granted them from Above, as it is written, "You shall seek from there, and you will find"¹² – to demand that they be given this *tzedakah*. Moreover, the Jews are certain that they will achieve this and evoke these blessings.¹³ That is why they wear white garments and prepare festive meals for the Day of Judgment.¹⁴ We are confident that G-d will fulfill the desires of our hearts for good, granting children, life, and sustenance in abundance, blessing us with a good and sweet year in both material and spiritual matters.

ווארום עס אין דאך - אַם צדקתָּ מֵהַ תִּתֵּן לוֹ. דִּי כְּלִי אִיז דָּער וְלָנוּ בִּשְׁתֵּי הַפָּנִים. בִּיטוּל און הֶעָדֶר הַיְשׁוּת - אִיז דִּי כְּלִי צו אָנְדִירֶן אִין עֲצֻמוֹת און מִמָּשִׁיךְ זײַן פֿון דָּארטן, וואָס אַלע הַמְשָׁכוֹת פֿון דָּארטן זײַנען - צדקה.

און נִיט קוקנדיק אויף דעם, וואָס עס אִיז אַן אָרט וואָס מַעֲשֵׂה הַתְּחִתּוֹנִים אִיז דָּארטן נִיט נוגע, פונדעסטוועגן האָבן אִידן בְּכַח, וואָס מֵעַן הָאֵט זײ געגעבן מִלְמַעְלָה, ובקשָׁתָם מִשָּׁם - וּמִצָּאתָ, צו מאַנען מֵעַן זאל זײ געבן דִּי צדקה, און אִידן זײַנען זיכער אַז זײ וועלן דאָס אויספֿירן¹³, וואָס דערפֿאַר אִיז לובֿשִׁים לְבָנִים וכו'.¹⁴ מֵעַן אִיז בְּטוּחַ אַז דָּער אויבערשטער וועט מְמַלֵּא זײַן מִשְׁאָלוֹת לִבָּנוּ לְטוֹבָה בְּבִנְיַי חַיִּי וּמְזוֹנֵי רוּחִי אִין אַ שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחִיּוֹת.

(משיחת ש"פ נצו"י, תשי"ג)

11. *Iyov* 35:7.

12. *Devarim* 4:29.

13. See *Tanya, Iggeres HaTeshuvah*, ch. 11, which states that we recite

G-d's name when making blessings in our prayers without questioning whether the blessings are being recited in vein, for we are certain that

G-d will fulfill our prayers.

14. *Talmud Yerushalmi, Rosh Ha-Shanah* 1:3; *Tur, Orach Chayim*, the end of sec. 581.

(לב) זע אגרת התשובה פרק יא.
(לג) ירושלמי ראש השנה פרק א, הלכה ג.

(ל) שבת סז, א ובכמה מקומות.
(לא) זע לקו"ש ח"ב עמוד 363 הערה 12.

(כח) תהלים קמה, יז.
(כט) זע מגילה כו, ב ובכמה מקומות.

CREDITS:

Copyright by Sichos in English

Rabbi Eliyahu Touger
Rabbi Sholom Ber Wineberg
Translators

Rabbi Sholom Zirkind
Rabbi Zalmy Avtzon
Content Editors

Uriella Sagiv
David Hendler
Copy Editors

Yosef Yitzchok Turner
Typesetting

Spotlight Design
Layout and Cover

Mayer Preger
Advisory Board

Rabbi Shmuel Avtzon
Director, Sichos In English

הרה"ת ר' משה יהודה בן ר' צבי יוסף ע"ה
Rabbi Moshe Kotlarsky OBM,
whose commitment has brought this sacred initiative to fruition

